

директор закладу), жорстким контролем за діяльністю підлеглих (щомісяця керівники відділів подають звіти про діяльність підрозділу). Методи керівництва, що використовує директор підприємства: накази, розпорядження, зауваження, догани, погрози, зняття пільг. У спілкуванні з працівниками характерна чітка мова, недобррозичливий настрій, різкість, нетактовність і навіть грубощі. При цьому, у такого директора іноді проявляються риси демократичного стилю керівництва, зокрема – розподілом повноважень та відповідальності між своїм заступником та керівниками відділів та між керівниками відділів і їх підлеглими. Директор іноді спілкується з працівниками (керівниками відділів та їх заступниками) на рівні “дорослий – дорослий”, який дозволяє вільно спілкуватись, виражати власну думку, але все залежить від настрою директора. При здійсненні контролю директор звертає особливу увагу на кінцевий результат. Авторитет посади директора підкріплюється особистим авторитетом.

Перелік використаних джерел:

1. Бичківський Р. Управління якістю: навч. посіб. Л.: ДУ “Львівська політехніка”, 2000. 329 с.
2. Нечаюк Л. І., Нечаюк Н. О. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. К.: Центр навч. літератури, 2006. 346 с.
3. П’ятницька Г. Т., Коваленко А. М. Стратегічні альтернативи розвитку ресторанів в умовах конкуренції. Торгівля і ринок України: темат. зб. наук. праць з проблем торгівлі і громад. харчування. Вип. 15. Донецьк: ДонДУЕТ ім. М. ТуганБарановського, 2003. Т.1. С. 258–267.
4. Расулова А. М. Роль персоналу у забезпеченні конкурентоспроможності ресторану. Вісн. ДонДУЕТ. №3 (23), 2004. С. 174-180.

УДК 330.341

Надоленко Геннадій
Директор дипломатичної академії України
імені Геннадія Удовенка
м. Київ, Україна
Hennadii Nadolenko
Director Of Hennadii Udovenko
Diplomatic Academy of Ukraine
Kyiv, Ukraine

ПРІОРИТЕТИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ ДИСБАЛАНСІВ UKRAINE’S PRIORITIES IN THE CONTEXT OF WORLD IMBALANCES

Анотація. Наведені основні тенденції, що визначають майбутній світовий порядок особливості взаємодії міжнародних інституцій. Окреслені пріоритете зовнішньої та внутрішньої політики України.

Ключові слова: міжнародне середовище, нестабільність міжнародних відносин, інформаційно-цифровий простір, внутрішня та зовнішня політика. економічна дипломатія.

Annotation. The main determinants of the future world order and the characteristics of the interaction of international institutions are outlined. The priorities of Ukraine’s foreign and domestic policy are identified.

Keywords: International environment, instability of international relations, information and digital space, domestic and foreign policies, economic diplomacy.

У сучасному міжнародному середовищі простежується нестабільність та послаблення міжнародних інституцій, які повинні бути на сторожі міжнародного права та координувати міжнародні зусилля щодо подолання глобальних викликів. На фоні пандемії COVID-19 загострилися питання протекціонізму та гіпернаціоналізму в зовнішньоекономічних відносинах. Зменшилась мобільності населення та актуалізувались процеси регіоналізації. Нові лінії напруги у системі міжнародних відносин створює протистояння між Сполученими Штатами Америки та Китайською Народною Республікою. Для України, як, власне і для всієї Європи, до списку зовнішніх викликів та загроз додається політика агресії з боку

Російської Федерації. Розширюється перелік країн, які володіють ядерною зброєю, а відповідно, посилюється загроза її застосування. Всі ці та інші виклики посилюють конфліктогенність та дисбаланси міжнародного правопорядку. І саме в таких умовах ми повинні не просто втримувати свої позиції, але й рухати суспільство, країну в напрямку якісних трансформацій.

Дипломатичною академією України за підтримки Представництва Фонду ім. Фрідріха Еберта та у співпраці з Ukraine Analytica реалізовувався дослідницький проект «Концепція зовнішньої політики України», який визначив доволі суперечливі світові тенденції [1]:

- тотальна втрата взаємної довіри: виборці, за рідким виключенням, не довіряють політичним партіям і урядам, країни – одна одній, члени світової спільноти – міжнародним організаціям. Внаслідок цього, на внутрішньополітичному рівні спостерігається зростання націоналістичних, правих та лівих популістських рухів навіть у країнах з міцними демократичними традиціями. На зовнішньополітичному рівні спостерігається зменшення ролі міжнародних інституцій та поваги до взятих на себе міжнародних зобов'язань.

- Підрив поваги до норм та нехтування принципами міжнародного права, ігнорування виконання домовленостей та договорів, що призводить до трансформації системи міжнародного права.

- Глобальна криза лідерства. Зокрема, спостерігається конкуренція у різних частинах світу щодо регіонального лідерства.

- Небачене зростання нерівності як всередині окремих суспільств, так і між країнами та регіонами, що призводить до виникнення протестів та силового протистояння, яке часто має наслідком зміни правлячих режимів [1].

- Початок нового сировинного супер циклу та загострення боротьби за ресурси. Серед ключових гравців – Китай, США, ЄС, Росія, Туреччина.

- Технологічний розвиток, який, з одного боку забезпечує перехід до нового промислового укладу, а з іншого – створює нове поле для агресивних дій, на межі з війною, а у соціальному плані - віртуалізує життя людини, суспільства та країни.

- Нова ера мега-регіональних альянсів – «Пояс і шлях», РСЕР, В3W, що не може не вплинути на перерозподіл сил та ресурсів в світі.

Дедалі більшого значення набуває інформаційно-цифровий простір, який перетворюється на місце глобального суперництва держав. Разом із розвитком цифрових технологій і штучного інтелекту, набувають масштабу і нові виклики, зокрема феномен постсправди.

У міжнародному середовищі найбільш впливовими факторами соціальної динаміки стають інформація, наука і освіта. Конкурентоспроможною в майбутньому буде людина, яка опанувала основи наук, володіє новітніми способами сприйняття й передачі інформації, освічена і практично підготовлена, насамперед у професійному, мовному та світоглядному контексті. У зв'язку із цим, Аналітики прогнозують розмежування держав на три великі групи. Першу з них становитимуть народи, інтелектуальна еліта яких здатна створювати і впроваджувати високі технології; другу – держави, які матимуть можливість користуватися цими надбаннями; третю – народи і культури переважно споживацького, дотаційного розвитку [3]. Українцям потрібно визначитися де хочемо опинитися ми.

На сучасному етапі необхідно впроваджувати комплексну зовнішню та внутрішню політику. Зокрема:

- вимагають критичного аналізу та визначення візії щодо подальшого формування українсько-російські відносини. Чинні відносини з агресором мають стати предметом політичного та економічного аудиту, прийняття відповідних урядових і законодавчих рішень [2]. Для цього насамперед важлива синергія влади, науково-експертних кіл та громадянського суспільства;

- у контексті вектору європейської та євроатлантичної інтеграції необхідна докорінна перебудова українського соціуму, відносин між громадянами та між

громадянином і державою, що сприятиме розширенню міжнародної підтримки Україні у питанні протидії агресії та пришвидшенні реформ;

- успіхи на економічному напрямі вимагають принципового визначення сфер застосування дипломатичних та економічних інструментів, які є в наявності у держави. Важливим і необхідним компонентом у цьому питанні є активна діяльність інституту торговельного представника України [2];

- окремої уваги потребує енергетична безпека України як пріоритетна сфера зовнішньополітичної діяльності з огляду на її особливу роль у зміцненні державності та сталому розвитку.

- важливим також є іміджевий інструмент, або міжнародний бренд України, вагому роль у створенні якого забезпечує дипломатична активність, зокрема, публічна дипломатія МЗС, зовнішньо дипломатичні установи та Дипломатичної академії України.

Перелік використаних джерел:

1. Концепція зовнішньої політики України. Експертні рекомендації. Під загальною редакцією Є. Габер, С. Корсунського, Г. Шелест. Вид-во Фонду ім. Фрідріха Еберта, Жовтень 2020, 108 с.

2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року «Про Стратегію зовнішньополітичної діяльності України»: Указ Президента України №448/2021 від 26 серпня 2021 р. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4482021-40017>

3. Стив Фуллер — против того, во что вы верите URL: <https://www.colta.ru/articles/society/22087-stiv-fuller-protiv-togo-vo-cto-vy-verite>

УДК 005:351

Паляниця Віктор

кандидат економічних наук, доцент

доцент кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

м. Тернопіль, Україна

Михайлишин Марта

студентка-магістр кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

м. Тернопіль, Україна

Victor Palyanytsia

PhD (Economics), Docent

Associate Professor of Department of Innovation Management and Services
Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

Marta Mikhailishin

master's student of Department of Innovation Management and Services

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

РОЗШИРЕННЯ СФЕР ВИРОБНИЦТВА ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА ЯК МОЖЛИВІСТЬ ЇХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У СИСТЕМІ СЕРВІСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ EXPANSION OF THE FIELDS OF PRODUCTION AND PROVISION OF SERVICES ENTERPRISES OF HOTEL AND RESTAURANT AS A POSSIBILITY OF THEIR SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN THE SERVICE SUPPLY SYSTEM

На сучасному етапі підприємства готельно-ресторанного господарства функціонують в умовах мінливого середовища, тому в управлінні підприємствами готельно-ресторанного